

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងការបរទេស
និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ
លេខ៖ បព ៥០/២០២៦ កបទ.សអ

សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន

តបតាមការអញ្ជើញរបស់ឯកឧត្តម អេម៉ានុយែល ម៉ាក្រុង ប្រធានាធិបតីនៃសាធារណរដ្ឋបារាំង សម្តេចមហាបវរធិបតី ហ៊ិន ម៉ាណែត នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានអញ្ជើញទៅបំពេញទស្សនកិច្ចការងារនៅសាធារណរដ្ឋបារាំង ចាប់ពីថ្ងៃទី៦ ដល់ថ្ងៃទី៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២៦។

នៅថ្ងៃទី៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២៦ ក្នុងអំឡុងជំនួបទ្វេភាគីជាមួយ ឯកឧត្តមប្រធានាធិបតីម៉ាក្រុង នៅវិមានអេលីហ្សេ (Élysée) សម្តេចធិបតីនាយករដ្ឋមន្ត្រី បានអបអរសាទរឯកឧត្តមប្រធានាធិបតី ចំពោះភាពជោគជ័យដែលបារាំងបានធ្វើជាម្ចាស់ផ្ទះរៀបចំ "កិច្ចប្រជុំកំពូលស្តីពីសុខភាពតែមួយ" និងបានថ្លែងអំណរគុណចំពោះបដិសណ្ឋារកិច្ចដឹកកំភ្លៅជូន សម្តេចធិបតី និងគណៈប្រតិភូកម្ពុជា។ កិច្ចប្រជុំបានប្រព្រឹត្តទៅប្រកបដោយបរិយាកាសស្និទ្ធស្នាល និងស្ថាបនាដែលឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីមិត្តភាពដ៏យូរអង្វែង និងការជឿទុកចិត្តគ្នារវាងប្រទេសទាំងពីរ ដូចដែលបានគូសបញ្ជាក់តាមរយៈការផ្លាស់ប្តូរទស្សនកិច្ច និងកិច្ចសន្ទនាកម្រិតខ្ពស់ជាច្រើនជាមួយគ្នាទៅវិញទៅមក មានដូចជា ជំនួបរវាងរដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសទាំងពីរនៅក្រសួងការបរទេសបារាំង ការសម្តែង "សួនឧទ្យាន នរោត្តមសីហនុ" នៅហ្វីអង់តាដឺណ៍វ៉ា កាលពីដើមឆ្នាំនេះ ហើយនិងការរៀបចំកិច្ចប្រជុំកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ផ្នែកនយោបាយទ្វេភាគីជាប្រចាំ។

ថ្នាក់ដឹកនាំទាំងពីរបានគូសបញ្ជាក់ឡើងវិញអំពីការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់ខ្លួនដើម្បីលើកតម្កើងទំនាក់ទំនងទ្វេភាគីឲ្យទៅជាដៃគូយុទ្ធសាស្ត្រនៅក្នុងពេលអនាគតដ៏ខ្លីខាងមុខ និងបានសង្កត់ធ្ងន់លើសន្ទុះនៃភាពខ្លាំង និងវឌ្ឍនភាពនៃទំនាក់ទំនងរវាងប្រទេសកម្ពុជា និងបារាំងដែលគាំទ្រដោយវិស័យកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាច្រើន មានដូចជា ពាណិជ្ជកម្ម និងការវិនិយោគ, ការពារជាតិ និងសន្តិសុខ, អប់រំ, សុខភាពសាធារណៈ, ការការពារបតិកកណ្តាវប្បធម៌, ការគាំទ្រថាមពលកើតឡើងវិញ ភាពធន់ទៅនឹងអាកាសធាតុ និងការផ្លាស់ប្តូររវាងប្រជាជន និងប្រជាជន។ សម្តេចធិបតី ក៏បានសម្តែងនូវការពេញចិត្តចំពោះវិភាគទានដ៏មានតម្លៃ និងយូរអង្វែងរបស់បារាំងចំពោះការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកម្ពុជាជាពិសេសតាមរយៈភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍ របស់ប្រទេសបារាំង។

ភាគីទាំងពីរបានស្វាគមន៍ការបន្តពង្រីកចំណងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច តាមរយៈកំណើនទំហំពាណិជ្ជកម្ម និងការកើនឡើងជាលំដាប់នៃលំហូរក្នុងវិស័យទេសចរណ៍រវាងប្រទេសទាំងពីរ និងក៏បានកត់សម្គាល់អំពីគម្រោងសហប្រតិបត្តិការដែលកំពុងដំណើរការ និងនាពេលអនាគត ជា

ពិសេសនៅក្នុងវិស័យថាមពល គំនិតផ្តួចផ្តើមគ្រប់គ្រងកាកសំណល់ និងវិស័យដែលកំពុងលេចឡើង ដូចជា បញ្ហាសិប្បនិម្មិត និងវិទ្យាសាស្ត្រទិន្នន័យ ដែលត្រូវបានគេរំពឹងថានឹងជួយពង្រឹងបន្ថែមទៀតនូវ កំណើនដែលជំរុញដោយនវានុវត្តន៍ និងការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព។

ថ្នាក់ដឹកនាំទាំងពីរបានរំលេចពីវឌ្ឍនភាពជាលំដាប់លើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងវិស័យការពារ ជាតិ និងសន្តិសុខ រួមមាន ការគាំទ្រលើការបណ្តុះបណ្តាល និងការពង្រឹងសមត្ថភាពដល់កងកម្លាំង ថែរក្សាសន្តិភាពកម្ពុជា ហើយនិងការពង្រឹងការផ្លាស់ប្តូររវាងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ។ ភាគីទាំងពីរបានគូស បញ្ជាក់ពីសារៈសំខាន់នៃការបន្តកិច្ចសហការលើវិស័យអប់រំ និងការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស រួមមាន អាហារូបករណ៍ ការបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស និងភាពជាដៃគូលើផ្នែកអប់រំ។ ក្នុងវិស័យវប្បធម៌ ភាគី ទាំងពីរបានស្វាគមន៍ចំពោះកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិរក្សសម្បត្តិបេតិកភណ្ឌ និងការអភិវឌ្ឍសារមន្ទីរ ដែលបន្តពង្រឹងទំនាក់ទំនងផ្នែកវប្បធម៌ និងប្រវត្តិសាស្ត្ររវាងកម្ពុជា និងបារាំង។

ក្នុងជំនួបនេះ សម្តេចធិបតីបានជម្រាបជូនឯកឧត្តមប្រធានាធិបតី ម៉ាក្រុង អំពីការធ្វើជាម្ចាស់ផ្ទះ របស់កម្ពុជាក្នុងការរៀបចំកិច្ចប្រជុំកំពូលប្រវត្តិសាស្ត្រលើកទី២០ នាខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២៦ នៅភ្នំពេញ ក្រោមមូលបទ "ការវិនិយោគឡើងវិញលើសន្តិភាពដើម្បីវិបុលភាពរួម និងស្ថិរភាពជានិរន្តរ៍"។ សម្តេចធិបតី បានគូសបញ្ជាក់ពីមហិច្ឆតារបស់កម្ពុជាក្នុងការពង្រឹងគូនាទីរបស់ប្រវត្តិសាស្ត្រនៅក្នុងតំបន់អាស៊ី- ប៉ាស៊ីហ្វិក និងការលើកកម្ពស់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការផ្នែកយុវជន នវានុវត្តន៍ និងសេដ្ឋកិច្ច។ សម្តេចធិបតី រង់ចាំទទួលស្វាគមន៍ឯកឧត្តមប្រធានាធិបតីបារាំងមកបំពេញទស្សនកិច្ចផ្លូវរដ្ឋ និងចូលរួមកិច្ចប្រជុំ កំពូលប្រវត្តិសាស្ត្រលើកទី ២០ នៅកម្ពុជា ដែលទស្សនកិច្ចជាប្រវត្តិសាស្ត្រនេះនឹងផ្តល់សន្ទុះបន្ថែម ដល់ការពង្រឹងទំនាក់ទំនងឲ្យកាន់តែស៊ីជម្រៅលើផ្នែកយុទ្ធសាស្ត្ររវាងប្រទេសទាំងពីរ។

ថ្នាក់ដឹកនាំប្រទេសទាំងពីរបានបញ្ជាក់សាជាថ្មីនូវការប្តេជ្ញាចិត្តយ៉ាងមុតមាំចំពោះពហុភាគី និយម និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ជាពិសេសក្នុងក្របខណ្ឌអង្គការសហប្រជាជាតិ។ ភាគី ទាំងពីរបានសង្កត់ធ្ងន់អំពីសារៈសំខាន់នៃការប្រកាន់ខ្ជាប់នូវច្បាប់អន្តរជាតិ ការលើកកម្ពស់ការ ដោះស្រាយជម្លោះដោយសន្តិវិធី និងការរក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់ពិភពលោកដែលផ្អែកលើច្បាប់។ ក្នុងន័យ នេះ សម្តេចធិបតី បានជម្រាបជូនឯកឧត្តមប្រធានាធិបតី ម៉ាក្រុង អំពីការកាន់កាប់ទឹកដីកម្ពុជាដោយ យោធាថៃ និងសកម្មភាពរបស់យោធាថៃនៅលើដីផ្ទាល់ដែលផ្លាស់ប្តូរស្ថានភាពដើម ក្នុងគោលដៅ បង្កើតឱ្យមាននូវស្ថានភាពបង្ខំឲ្យទទួលយកនូវអ្វីដែលកើតមាន។ សម្តេចធិបតីបានគូសបញ្ជាក់ថាថ្មីនូវ ការប្តេជ្ញាចិត្តដ៏មុតមាំរបស់កម្ពុជាក្នុងការដោះស្រាយជម្លោះដោយសន្តិវិធី ដោយគ្មានការប្រើប្រាស់ កម្លាំង ស្របតាមធម្មនុញ្ញអង្គការសហប្រជាជាតិ និងធម្មនុញ្ញអាស៊ាន និងគោរពតាមសន្ធិសញ្ញា និង កិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិដែលមានស្រាប់។

ឯកឧត្តមប្រធានាធិបតីអម៉ានុយអែល ម៉ាក្រុង បានថ្លែងអំណរគុណចំពោះសម្តេចធិបតី ដែល បានអញ្ជើញចូលរួមក្នុងកិច្ចប្រជុំកំពូលស្តីពីសុខភាពតែមួយ នៅទីក្រុងលីយ៉ុង ដោយកត់សម្គាល់ថា វត្តមានរបស់កម្ពុជាផ្លូវបញ្ជាក់ការប្តេជ្ញាចិត្តដ៏ខ្លាំងក្លាចំពោះកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិក្នុងការលើក កម្ពស់អភិក្រមសុខភាពតែមួយ។

ឯកឧត្តមប្រធានាធិបតីបារាំងបានស្វាគមន៍ចំពោះសន្ទុះជាវិជ្ជមាននៃទំនាក់ទំនងទ្វេភាគី និង បានសម្តែងការពេញចិត្តចំពោះកិច្ចសហប្រតិបត្តិការប្រកបដោយផ្លែផ្ការវាងប្រទេសទាំងពីរ លើវិស័យ អាទិភាពជាច្រើន រួមមាន ថាមពល វប្បធម៌ សុខាភិបាល អប់រំ កសិកម្ម និងការពារជាតិ។ ឯកឧត្តម ប្រធានាធិបតីបានគូសបញ្ជាក់ការរួមចំណែកដ៏សំខាន់របស់ក្រុមហ៊ុនបារាំងដែលដំណើរការនៅកម្ពុជា ជាពិសេស Vinci Group និងក្រុមហ៊ុនតូតាល់ ដែលគួរឱ្យកត់សម្គាល់ក្នុងវិស័យថាមពលស្អាត និង ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធប្រកបដោយចីរភាព។

ឯកឧត្តមប្រធានាធិបតី ម៉ាក្រុង បានបញ្ជាក់បន្ថែមអំពីការគាំទ្រដ៏មុតមាំរបស់បារាំងចំពោះការ រៀបចំធ្វើជាម្ចាស់ផ្ទះនៃកិច្ចប្រជុំកំពូលប្រូឡង់កូហ្សូនីលើកទី ២០ និងបានបញ្ជាក់ពីការត្រៀមខ្លួនរួចរាល់ ក្នុងការធ្វើការងារយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយកម្ពុជាដើម្បីធានាដល់ជោគជ័យនៃព្រឹត្តិការណ៍ដ៏សំខាន់នេះ។

ពាក់ព័ន្ធបញ្ហាព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ ឯកឧត្តមប្រធានាធិបតី ម៉ាក្រុងបានបញ្ជាក់ថា បារាំងបាន និងកំពុងតាមដានស្ថានភាពនេះយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់ និងលើកទឹកចិត្តឱ្យភាគីទាំងពីរដោះស្រាយ ជម្លោះនេះតាមរយៈមធ្យោបាយសន្តិវិធី ស្របតាមច្បាប់អន្តរជាតិ និងសន្ធិសញ្ញាដែលពាក់ព័ន្ធ។ ឯកឧត្តមប្រធានាធិបតីបានបញ្ជាក់សាជាថ្មីពីការប្រកាន់ដឹងមាំមួនគោលការណ៍អធិបតេយ្យភាព និង បូរណភាពទឹកដី។ ក្នុងន័យនេះ ឯកឧត្តមប្រធានាធិបតីបានបញ្ជាក់ជាថ្មីពីការត្រៀមខ្លួនរួចរាល់របស់ រដ្ឋាភិបាលបារាំងក្នុងការសម្របសម្រួលការចូលទៅយកឯកសារបច្ចេកទេស និងប្រវត្តិសាស្ត្រពាក់ព័ន្ធ ព្រំដែនអន្តរជាតិរវាងកម្ពុជា និងថៃ ក្នុងទស្សនៈគាំទ្រការដោះស្រាយបញ្ហានេះដោយសន្តិវិធី។

ក្នុងអំឡុងទស្សនកិច្ចនេះ នៅថ្ងៃទី៧ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២៦ នៅទីក្រុងលីយ៉ុង សម្តេចធិបតី នាយករដ្ឋមន្ត្រី បានអញ្ជើញចូលរួមកិច្ចប្រជុំកំពូលស្តីពីសុខភាពតែមួយ ដែលជាវេទិកាជួបជុំប្រមុខរដ្ឋ/ រដ្ឋាភិបាល រដ្ឋមន្ត្រី ប្រធានអង្គការអន្តរជាតិ អ្នកវិទ្យាសាស្ត្រ និងសង្គមស៊ីវិល ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហា ប្រឈមដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសុខភាពមនុស្ស សត្វ និងបរិស្ថាន។ កិច្ចប្រជុំកំពូលនេះបានអនុម័តដំណោះ ស្រាយសំខាន់ៗ មួយចំនួន ដើម្បីគូសបញ្ជាក់អំពីការប្តេជ្ញាចិត្តក្នុងការជំរុញអភិក្រមសុខភាពតែមួយ និងពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការសកលក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហារួមនេះ។

ក្នុងកិច្ចប្រជុំកំពូលនេះ សម្តេចធិបតី បានថ្លែងបទអន្តរាគមន៍ស្តីពីជំងឺឆ្លង ដោយបានរំលេចនូវ ជោគជ័យរបស់កម្ពុជាក្នុងការគ្រប់គ្រងជំងឺកូវីដ-១៩ ទាំងក្នុងដំណាក់កាលទប់ស្កាត់យ៉ាងតឹងរ៉ឹង ទាំងក្នុង ដំណាក់កាលស្តារប្រទេសឡើងវិញដោយមានការចាក់វ៉ាក់សាំងបានទូលំទូលាយ។ សម្តេចធិបតីបាន ទាញចំណាប់អារម្មណ៍ចំពោះបញ្ហាប្រឈមដែលកំពុងកើតមាន រួមមាន ជំងឺផ្តាសាយបក្សី ការកើន ឡើងនៃភាពធន់នឹងថ្នាំអង់ទីប៊ីយ៉ូទិក (AMR), និងហានិភ័យសុខភាពបណ្តាលមកពីអាកាសធាតុ ដែលជំរុញបន្ថែមដោយកត្តាមួយចំនួនដូចជា បម្លាស់ទីបក្សីព្រៃ ការធ្វើពាណិជ្ជកម្មសត្វព្រៃខុសច្បាប់ និងការសឹករចរិលនៃបរិស្ថាន។ សម្តេចធិបតី បានគូសបញ្ជាក់ថា ចំពោះបញ្ហាសន្តិសុខសុខភាពត្រូវ ធ្វើការងារជាសកលរួមគ្នា ហេតុនេះ សម្តេចធិបតី បានលើកនូវចំណុចអាទិភាពចំនួន ៥ រួមមាន (១) ការពង្រឹងភាពជាដៃគូ និងសាមគ្គីភាព (២) ការបង្កើនការធ្វើសមាហរណកម្មឃ្លាំមើល និងការផ្តល់ ដំណឹងឱ្យដឹងមុន (៣) ការគៀងគរមូលនិធិ និងនវានុវត្តន៍ឲ្យមានចីរភាព (៣) ការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹង ភាពធន់នឹងថ្នាំអង់ទីប៊ីយ៉ូទិក និងការប្រែប្រួលសម្ពាធបរិយាកាស និង (៥) ការលើកកម្ពស់ចំណេះដឹង សមធម៌ និងការត្រៀមខ្លួនជាមុន។

នៅមុនកិច្ចប្រជុំកំពូល សម្តេចធិបតី បានអញ្ជើញចូលរួមកិច្ចប្រជុំចង្អៀតស្តីពីនិម្មាបនកម្ម សុខភាពសកល ក្រោមអធិបតីភាពឯកឧត្តមប្រធានាធិបតី ម៉ាក្រង ដែលបានអនុម័តសេចក្តីប្រកាស នយោបាយរួមស្តីពីការកែទម្រង់និម្មាបនកម្មសុខភាពសកល (សេចក្តីប្រកាសទីក្រុងលីយ៉ុង)។ នៅក្នុង បទអន្តរាគមន៍ សម្តេចធិបតី បានរំលេចអំពីបញ្ហាប្រឈមនៃសុខភាពសកលដែលមានភាពស្មុគស្មាញ និងផ្សារភ្ជាប់គ្នាយ៉ាងស្តិតរមួត រួមមាន ជំងឺឆ្លងពីសត្វ និងភាពធន់នឹងថ្នាំអង់ទីប៊ីយ៉ូទិក ព្រមទាំងការ រេចរើលនៃបរិស្ថាន និងហានិភ័យផ្នែកសុវត្ថិភាពចំណីអាហារ និងបានសង្កត់ធ្ងន់ពីសារៈសំខាន់នៃ អភិក្រមសុខភាពតែមួយ។ សម្តេចធិបតី បានអះអាងសាជាថ្មីនូវការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់កម្ពុជាក្នុងការពង្រឹង ប្រព័ន្ធសុខភាពជាតិ តាមរយៈការថែទាំសុខភាពបឋម និងការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រជាតិស្តីពីសុខភាព តែមួយឆ្នាំ២០២៥-២០២៩។ សម្តេចធិបតី បានសង្កត់ធ្ងន់ផងដែរពីតម្រូវការនៃការមានសំឡេងតែមួយ ប្រឆាំងនឹងការយកបញ្ហាសុខាភិបាលធ្វើជាបញ្ហានយោបាយ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់មនុស្សជាតិ និង កៀរគរកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិសម្រាប់ធានាការចែករំលែកព័ត៌មានឱ្យទាន់ពេលវេលា និង សម្របសម្រួលការឆ្លើយតបដែលស៊ីសង្វាក់គ្នាតាមរយៈការវិនិយោគលើប្រព័ន្ធយូធារណៈ និងប្រព័ន្ធជូន ដំណឹងជាមុន។

ក្នុងឱកាសនោះ សម្តេចធិបតី បានជួបជាមួយឯកឧត្តម Duma Gideon Boko ប្រធានាធិបតី បុតស្វាណា ឯកឧត្តម John Dramani Mahama ប្រធានាធិបតីហ្គាណា ឯកឧត្តមសាស្ត្រាចារ្យ បណ្ឌិត Khaled El Enany អគ្គនាយកអង្គការយូណេស្កូ និងឯកឧត្តម Akihiko Nishio អនុប្រធាន ធនាគារពិភពលោក។

ដំណើរទស្សនកិច្ចនេះគូសបញ្ជាក់នូវភាពជាដៃគូកាន់តែស៊ីជម្រៅរវាងកម្ពុជា និងបារាំង និង ការប្តេជ្ញាចិត្តរួមគ្នាក្នុងបន្តពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការទ្វេភាគី ដើម្បីជាផលប្រយោជន៍ទៅវិញទៅមករបស់ ប្រជាជនទាំងពីរ ដែលនឹងរួមចំណែកដល់ការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព ស្ថិរភាព និងសន្តិភាពនៅ ក្នុងតំបន់ និងពិភពលោក។

ថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ ៧៣០ ខែចេត្រ ឆ្នាំម្សាញ់ សប្តស័ក ពុទ្ធសករាជ ២៥៦៩
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី៩ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២៦

